

Otázky a příklady na seminář z OPH II na téma osoby, osobnostní práva

1. Co je to právní subjektivita a způsobilost k právním jednáním? Jak vznikají a jak zanikají? Může jich být osoba zbavena nebo v nich být omezena?
2. Jak je vymezena způsobilost k právním jednáním nezletilých?
3. Vysvětlete pojem omezení svéprávnosti, jeho předpoklady a důsledky.
4. Jaká je právní povaha všeobecných osobních práv? Kdy a za jakých podmínek může dojít k omezení těchto práv?
5. Uveďte základní soukromoprávní prostředky ochrany osobnostních práv.

Příklady:

1. Slečna Jana Hubená nechala ve fotografickém ateliéru zhotovit kolekci uměleckých fotografií – svých portrétů, které do budoucna chtěla využít ve své kariéře modelky. Po roce náhodou zjistila v knihkupectví, že jeden z těchto portrétů je použit bez jejího vědomí i souhlasu na přebalu knížky s počítačovou tematikou. Poradte slečně J.H., jaká práva může vůči vydavateli uplatnit.

2. Pan J.K. při plnění pracovních úkolů dne 21.03.2016 utrpěl pracovní úraz při práci na železnici, kdy spadl z pracovní plošiny při montáži provizorních věšáků trakčního vedení z důvodu výměny nosného lana. V důsledku úrazu je od pasu ochrnutý a může se pohybovat jedině na vozíku, trpí inkontinencí moči a stolice. V důsledku úrazu ztratil možnost starat se o dům a zahradu, chodit na houby, včelařit, provozovat sportovní aktivity, zejména hrát fotbal či hokej, jezdit na kole, nemůže ani řídit auto. Poradte panu J.K. jaká práva a zejména v jaké výši může po zaměstnavateli požadovat.

3. Žalobce J.K. se v soudním řízení domáhal určení, že kupní smlouva o převodu nemovitostí uzavřená se žalovaným M.D. je neplatná, neboť se jedná o právní jednání, kterým mělo být zastřeno uzavření darovací smlouvy. K důkazu navrhl záznam hovoru vedeného mezi účastníky v bytě žalobce, který byl pořízen bez vědomí a souhlasu žalovaného. Měl by soud tento důkaz provést a vycházet z něj?

Změnila by se situace, pokud by šlo o obchodní smlouvu a hovor byl pořízen při obchodním jednání účastníků?

4. Vdova po akademiku F. se po odvysílání oblíbeného českého televizního sci-fi seriálu, který měl velký úspěch i v zahraničí, domáhala žalobou u příslušného soudu, aby v seriálu nebylo použito jméno jejího zesnulého manžela, který byl podle jejího tvrzení nápadně podobný jedné ze seriálových hlavních postav.

Byla vdova oprávněna podat žalobu k soudu (změnila by se situace, kdyby se takové ochrany domáhal např. potomek Albrechta z Valdštejna zemřelého r. 1634)? Z jakého titulu byla žaloba podána? Jak byste posoudili daný případ?

5. Žalobci A), B) a C) se domáhali, aby jim každému byla žalovaná nemocnice povinna zaplatit částku 5.000.000 Kč v souvislosti s úmrtím paní A, která byla manželkou žalobce A) a matkou žalobců B) a C). Přednesli, že při provádění laparoskopické operace žlučníku paní A. u žalované byl zaměněn chirurgický nástroj - mandrén s ostrým hrotem namísto mandrénu s tupým hrotem, který při jeho použití byla poraněna břišní aorta operované paní A., a toto poranění mělo za následek její úmrtí. V průběhu řízení zemřel žalobce A) dříve, než soud stačil o věci rozhodnout. Posuďte daný případ, zejména:

- a) z jakého právního titulu mohou žalobci požadovat žalovanou částku;
- b) jak dopadne řízení ohledně žalobce A);
- c) kdo má být žalovaným: nemocnice či lékař, který smrt zavinil;
- d) jaká osobnostní práva byla porušena (z hlediska zemřelé matky – paní A. i z hlediska žalobců);

e) výši požadované náhrady,

f) zda je pro posouzení žalovaných nároků významná námitka promlčení. Změnila by se situace z hlediska promlčení, pokud by žalobci požadovali také omluvu?

6. Pan J.K. v rozhovoru pro deník Blesk uvedl o starostovi jednoho krajského města, že je to „hlupák, který nemá na radnici co dělat“, že „zpackal privatizaci městské nemocnice a přitom připravil město o 10 milionů“ a že „má poměr se svojí sekretářkou“. Starosta se v soudním řízení domáhá omluvy za všechny výroky. Jaká hlediska byste zvažovali při rozhodování o podané žalobě?